

بسمه تعالی

این قسمت توسط معاونت  
دانشگاه تکمیل می‌گردد.

فرم طرح تحقیق کارشناسی ارشد

(فرم شماره ۱)

درخواست تصویب موضوع پایان‌نامه کارشناسی ارشد

توجه: این فرم با مساعدت و هدایت استاد راهنما تکمیل شود.

عنوان تحقیق به فارسی:

بررسی رابطه بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام .

عنوان تحقیق به انگلیسی:

The relationship between earnings management and tail risk in stock prices .

اطلاعات مربوط به پایان‌نامه:

الف- عنوان پایان‌نامه:

فارسی: بررسی رابطه بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام .

انگلیسی:

The relationship between earnings management and tail risk in stock prices .

عملی ۴

کاربردی ۳

نظری ۲

بنیادی ۱

ب- تعداد واحد پایان‌نامه: ۶

ت- پرسش اصلی تحقیق (مساله تحقیق):

آیا بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار رابطه معنی داری وجود دارد؟

۵- بیان مساله (تشریح ابعاد، حدود مساله، معرفی دقیق مساله، بیان جنبه‌های مجهول و مبهم و متغیرهای مربوط به پرسش‌های تحقیق، منظور تحقیق):

مشخصه شرکت‌های بزرگ، ساختار مالکیت گسترده و تفکیک مالکیت از مدیریت است. این بدان معنا است که سهامداران کنترل اثربخشی را بر مدیران اعمال نمی‌کنند (ابرهیمی و همکاران، ۱۳۹۰) در واقع مدیریت سود زمانی اتفاق می‌افتد که مدیریت در تلاش است تا تصویر مناسب‌تری از شرکت برای ذینفعان ارائه دهد (لی کوهن و همکاران، ۲۰۱۴)، زیرا این تصویر بر منافع مدیران تاثیر مستقیم و یا غیر مستقیم دارد (فخاری و همکاران، ۱۳۹۱). بنابراین همواره این نگرانی بالاخص در زمان بحران‌های مالی وجود دارد که سود به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های عملکرد مالی شرکت‌ها، توسط مدیران که در تضاد منافع بالقوه با سهامداران عادی هستند، با اهداف خاص مدیریت شده باشد. اگر چه دلایل متفاوتی برای انگیزه‌های مدیریت سود توسط مدیران در کشورهای دیگر ارائه شده است (تامین مالی؛ هزینه نمایندگی، جذب سهامدار جدید، فرآیندهای سیاسی و ..... (استرابل، ۲۰۰۹)، اما طرح پاداش مبتنی بر سود از جمله دلایل دستکاری سود در شرکت‌های ایرانی است (فخاری و همکاران، ۱۳۹۱). از طرفی منبع اطلاعاتی اکثریت فعالان بازار سرمایه گزارش‌های مالی منتشره از جانب شرکت‌ها می‌باشد که به صورت دوره‌ای در اختیار عموم قرار می‌گیرد و مبنای تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری در بازار سهام می‌باشد با افزایش منابع در اختیار مدیریت، میزان افراد ذینفع در ارتباط با شرکت‌های سهامی نیز افزایش می‌یابد (باکیت، اسکندر، ۲۰۰۹). بسیاری از پژوهشگران نظیر چن و همکاران<sup>۴</sup> (۲۰۰۱) بر این باورند که تغییرات قیمت سهام یک شرکت از مدیریت اطلاعات داخلی آن ناشی می‌شود. در شرایطی که اطلاعات به صورت تصادفی وارد بازار شود و در این اطلاعات هیچ دستکاری صورت نگرفته باشد می‌توان گفت که اطلاعات منتشر شده دارای توزیع متقارن است (هوتن، ۲۰۰۸)، به عبارت دیگر، اگر مدیران همه‌ی اطلاعات را به سرعت و با دقت کامل افشاء کنند، این عمل سبب می‌شود که بازده سهام دارای توزیع متقارن باشد (جین میرز، ۲۰۰۶). برای مثال، ممکن است از طریق منظور نمودن هزینه‌های یک دوره به عنوان دارایی، باعث کاهش هزینه‌ها و گزارش سود بیش‌تر در صورت‌های مالی شوند. نتیجه‌ی این عملیات منجر به این می‌شود که تصویر واحد تجاری بهتر از وضعیت واقعی به نظر رسیده و انگیزه‌ی افراد برون سازمانی برای سرمایه‌گذاری در واحد تجاری افزایش یابد (بال، ۲۰۰۹)، اگر این روند به مدت طولانی در شرکت‌های تجاری ادامه پیدا کند و به آستانه معینی برسد، نگهداری و عدم افشای آن برای مدت زمان طولانی‌تر غیرممکن و پرهزینه خواهد شد. در نتیجه توده‌ی این اخبار نا مطلوب پس از رسیدن به نقطه‌ی اوج خود به یک باره وارد بازار سرمایه شده و این موضوع افت شدید بازده سهام یا سقوط قیمت سهام منجر می‌شود. در واقع در شرایط بحران مالی که در آن بحران از یک بازار به سرعت به بازار دیگر منتقل می‌شود این ریسک بسیار اثرگذار خواهد بود و دستکاری در سود توسط مدیران برای کسب منافع کوتاه مدت برای

<sup>1</sup> Lee Cohen et al

<sup>2</sup> Strobe

<sup>3</sup> Bukit, Iskander

<sup>4</sup> Chen et al

<sup>5</sup> Hutton

<sup>6</sup> Jin & Myers

<sup>7</sup> Ball

خود و ذینفعان منجر به انتقال ریسک به دیگر بخش‌های دیگر جامعه و سرمایه گذاران خواهد شد و این امر منجر به بی اعتمادی سرمایه گذاران در سرمایه گذاری در بخش بازارهای سرمایه‌ای که یکی از شاخص‌های پیشرفت کشورها به حساب می‌آید خواهد شد و برون رفت از بحران‌های مالی بدون برون رفت از بحران بخش سرمایه امکان پذیر نخواهد بود. در این تحقیق بر آنیم که به این پرسش پاسخ دهیم که آیا بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار رابطه معنی داری وجود دارد؟

۱- تحقیق بنیادی پژوهشی است که به کشف ماهیت اشیاء پدیده‌ها و روابط بین متغیرها، اصول، قوانین و ساخت یا آزمایش تئوری‌ها و نظریه‌ها می‌پردازد و به توسعه مرزهای دانش کمک می‌نماید.

۲- تحقیق نظری نوعی پژوهش بنیادی است و از روش‌های استدلال و تحلیل عقلانی استفاده می‌کند و بر پایه مطالعات کتابخانه‌ای انجام می‌شود.

۳- تحقیق کاربردی پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی به منظور بهبود و به کمال رساندن رفتارها، روش‌ها، ابزار، وسایل، تولیدات، ساختارها و الگوهای مورد استفاده جوامع انسانی انجام می‌شود.

۴- تحقیق علمی پژوهشی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی و با هدف رفع مسائل و مشکلات جوامع انسانی انجام می‌شود.

۶- سوابق مربوط (بیان مختصر سابقه تحقیقات انجام شده درباره موضوع و نتایج بدست آمده در داخل و خارج از کشور و نظرهای علمی موجود درباره موضوع تحقیق):

#### پژوهش‌های خارجی:

۱. هاتن و تهرانیان (۲۰۰۹) در تحقیقی به بررسی رابطه بین شفافیت صورت‌های مالی، همبستگی بین اطلاعات مالی شرکت و قیمت سهام و پدیده ریزش قیمت سهام پرداختند. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که عدم شفافیت اطلاعات حسابداری سبب می‌گردد تغییرات کمی از قیمت سهام به علت افشای اطلاعات مالی جدید باشد. از دیگر سو این محققین بیان می‌دارند که همبستگی کمتر بین اطلاعات مالی شرکت و قیمت سهام سبب بالاتر رفتن احتمال ریزش قیمت سهام شرکت می‌شود.

۲. کیم و ژانگ (۲۰۱۰)، در تحقیقی به دنبال بررسی و محاسبه ریسک سقوط قیمت سهام دست زدند. برای محاسبه متغیر وابسته ریسک سقوط قیمت سهام از دو معیار چولگی منفی بازده (Nsckew) متغیر موهومی احتمال سقوط قیمت سهام و معیار (Crash) سهام استفاده کرده‌اند. معیار اول، معیار اصلی پژوهش است که به دلیل ماهیت موهومی آن در آزمون‌ها از رگرسیون لجستیک استفاده شده است. معیار دوم بنا به ماهیت آن

که از نوع کمی پیوسته است، صرفاً برای انجام آزمون اضافی و برای تأیید بیشتر نتیجه حاصل از مدل رگرسیون اول به کار رفته است؛ از این رو، برای بررسی آن از رگرسیون خطی استفاده کرده اند. طبق تعریف کیم و ژانگ؛ اگر قیمت سهم شرکتی در سال تحت بررسی دچار کاهش شدید شده باشد، قیمت سهم آن شرکت در آن سال سقوط کرده است. از آنجا که ممکن است کاهش های شدید قیمت سهم در نتیجه کاهش عمومی قیمت ها در بازار باشد، باید به وضعیت عمومی بازار نیز توجه داشت و کاهش شدید بازده سهم را باید در مقایسه با بازدهی بازار معنی کرد. در هر دو پژوهش پیش گفته، متغیر سقوط قیمت سهم به صورت یک متغیر کیفی تعریف شده است که مقدار آن برابر یک است اگر در سال (Crash) تحت بررسی، شرکت سقوط قیمت را دست کم یک بار تجربه کرده باشد و در غیر آن صفر است.

۳. هاتون و همکاران در سال ۲۰۱۲ در تحقیقی به بررسی رابطه بین بازده سهم و ریسک کاهش قیمت سهام پرداختند. محققین دریافتند که اگر قیمت سهم شرکتی در سال تحت بررسی دچار کاهش شدید شده باشد، قیمت سهم آن شرکت در آن سال سقوط کرده است. از آنجا که ممکن است کاهش های شدید قیمت سهم در نتیجه کاهش عمومی قیمت ها در بازار باشد، باید به وضعیت عمومی بازار نیز توجه داشت و کاهش شدید بازده سهم را باید در مقایسه با بازدهی بازار معنی کرد.

۴. لی کوهن و همکاران در سال ۲۰۱۴ در تحقیق با عنوان بررسی رتبه مدیریت سود بانکی و ریسک سقوط قیمت در طی یک بحران مالی صورت پذیرفت. در این تحقیق که با توجه به داده های جمع آوری شده در طی بحران های مالی ۲۰۰۷ لغایت ۲۰۰۹ جمع آوری شده است نشان می دهد که مدیریت سود در بانک به عنوان عامل کم تاثیرگذار بر روی ریسک کاهش قیمت سهام می باشد اما در طی یک بحران مالی این رابطه بسیار قوی می باشد.

تحقیقات داخلی :

۱. محمد علی آقایی و همکاران در سال ۱۳۹۰ در تحقیقی با عنوان بررسی رابطه بین ویژگی های شرکتی و مدیریت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. یافته های تحقیق نشان می دهد که رابطه معنی دار و منفی بین مالکیت نهادی و مدیریت سود، همچنین بین استقلال هیات مدیره و مدیریت سود وجود دارد، علاوه بر این رابطه معنی داری بین سایر ویژگی های حاکمیت شرکتی (تمرکز مالکیت، نفوذ مدیر عمل، دوگانگی وظیفه مدیر عامل، اندازه هیئت مدیره، اتکای بدهی و مدت زمان تصدی مدیرعامل در هیات مدیره) و مدیریت سود وجود ندارد.

۲. زهرا دیانتی و همکاران در سال ۱۳۹۰ به تحقیقی تحت عنوان تاثیر مدیریت سرمایه در گردش مبتنی بر چرخه تبدیل نقدی بر کاهش ریسک سقوط قیمت سهام پرداختند. تحقیق حاضر به بررسی تأثیر مدیریت سرمایه در گردش بر کاهش احتمال ریسک ریزش (سقوط) قیمت سهام می پردازد. ریزش قیمت سهام ممکن است به سبب اتخاذ استراتژی های ضعیف و ناکارآمد توسط مدیریت شرکت روی دهد. یکی از استراتژی های با اهمیت جهت اداره عملیات شرکت استراتژی مدیریت سرمایه در گردش است. مدیریت سرمایه در گردش با مدیریت اقلام سرمایه در گردش یعنی دارایی ها و بدهی های جاری سر و کار دارد. در صورت اتخاذ سیاست های نامناسب برای اداره سرمایه در گردش شرکت، مدیر مالی سطح دارایی جاری را به حداقل می رساند و از سوی دیگر، میزان بدهی

جاری را به مقدار بسیار زیاد می‌رساند. اتخاذ این رویکرد، به سبب وضعیت نامطلوب نقدینگی، به شدت، خطر اعسار و ورشکستگی شرکت را تشدید می‌نماید. تأخیر در پرداخت دیون شرکت می‌تواند بر رتبه اعتباری شرکت موثر باشد و تأثیر نامطلوبی بر نام و آوازه شرکت در بین مشتریان بگذارد و باعث کاهش فروش شرکت و کاهش توان رقابتی آن شود و در نهایت با توجه به فشار شدیدی که به شرکت وارد می‌آید احتمال کاهش قیمت سهام شرکت قابل پیش بینی است. با توجه به اهمیت مدیریت سرمایه در گردش در عملکرد و وضعیت مالی شرکت این تحقیق به دنبال پاسخ به این سوال است که آیا مدیریت سرمایه در گردش کارآمد در کاهش احتمال ریزش قیمت سهام شرکت موثر است یا خیر؟ در این پژوهش برای اندازه‌گیری مدیریت سرمایه در گردش از چرخه تبدیل نقدی گیتمان (۱۹۷۴) و از مدل ضریب منفی چولگی بازده سهام چن (۲۰۰۱) به منظور اندازه‌گیری ریزش قیمت سهام برای ۵۹ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی سال‌های ۱۳۷۸ الی ۱۳۹۰ استفاده شده است. در این پژوهش شواهدی قوی ارائه می‌گردد که مدیریت سرمایه در گردش احتمال ریسک ریزش قیمت سهام را به صورتی معنادار کاهش می‌دهد.

۳. مرادی و همکاران در سال ۱۳۹۰ در تحقیق تحت عنوان تاثیر محافظه کاری حسابداری بر کاهش ریسک قیمت سهام اقدام ورزیدند. محققین در این تحقیق یافتند که رویداد سقوط قیمت سهام و سطح محافظه کاری حسابداری، یک رابطه معکوس و معنی داری وجود دارد. همچنین نتایج حاکی از آن بود که رابطه بین محافظه کاری با وجود یا عدم وجود رویداد سقوط قیمت سهام در شرکتهای دارای سطح عدم تقارن اطلاعاتی بالا، به لحاظ آماری معنی دار نیست. همچنین نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد که عدم تقارن اطلاعاتی، نتوانسته است تأثیر محافظه کاری در کاهش ریسک سقوط قیمت سهام را افزایش دهد.

۴. فولاد و همکاران در سال ۱۳۹۱ به تاثیر محافظه کاری و کاهش خطر سقوط قیمت سهام پرداختند. برای اندازه‌گیری محافظه کاری از معیار **CSCORE** خان و واتز (۲۰۰۹) و برای اندازه‌گیری سقوط قیمت سهام از معیار **crash** کیم و ژانگ ۲۰۱۰ استفاده شد. نتایج فرضیه نخست این تحقیق دلالت بر آن دارد که محافظه کاری می‌تواند سبب کاهش احتمال سقوط قیمت سهام در آینده شود. اما رابطه قوی تر بین محافظه کاری و سقوط قیمت سهام برای شرکت های با عدم تقارن اطلاعاتی بالا در آزمون فرضیه دوم به دست نیامد. نتایج این پژوهش در فرضیه اول با پژوهش های خارجی و داخلی سازگار و در فرضیه دوم با پژوهش کیم و ژانگ (۲۰۱۰) ناسازگار است.

فرضیه اصلی تحقیق:

۱. بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار ارتباط معنی داری وجود دارد.

فرضیه فرعی تحقیق

۱. بین اجتناب از شناسایی زیان و ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار ارتباط معنی داری وجود دارد.

۲. بین هموارسازی سود و ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار ارتباط معنی داری وجود دارد.

۸- اهداف تحقیق (شامل اهداف علمی<sup>۱</sup>، کاربردی<sup>۲</sup>، و ضرورت‌های خاص انجام تحقیق<sup>۳</sup>)

۱. اصلی

بررسی رابطه بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام.

۲. فرعی

بررسی رابطه بین اجتناب از شناسایی زیان و ریسک کاهش قیمت سهام.

بررسی رابطه بین هموارسازی سود و ریسک کاهش قیمت سهام.

بررسی رابطه بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار

اهمیت موضوع و چگونگی تأثیر مدیریت سود بر سقوط قیمت های سهام از یک سو و کمبود پژوهش های خارجی و داخلی از سوی دیگر انگیزه اصلی انجام این پژوهش است. مطالعه حاضر به بررسی این موضوع می پردازد که آیا مدیریت سود می تواند از احتمال خطر سقوط قیمت سهام در آینده بکاهد. پژوهش حاضر در اندازه گیری مدیریت سود، متغیرهای کنترلی و نحوه محاسبه بازده سهام با پژوهش های داخلی متفاوت است.

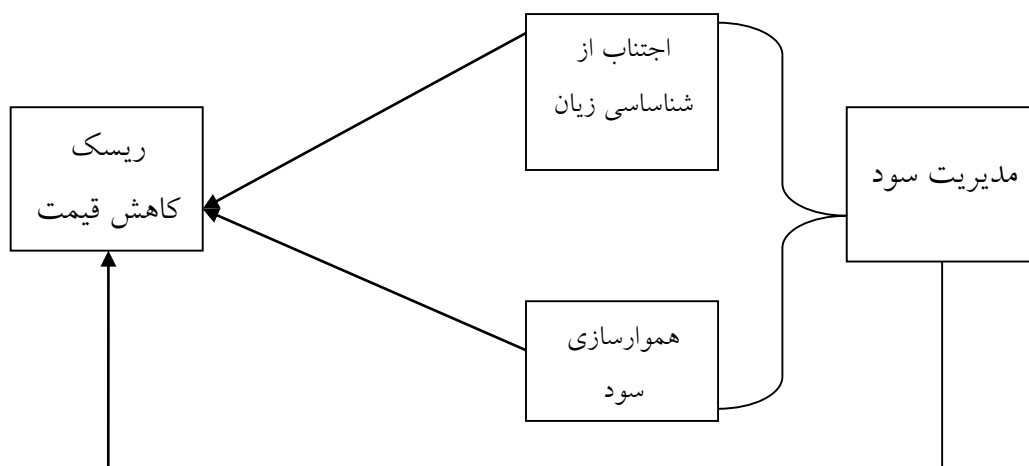
۹- در صورت داشتن هدف کاربردی بیان نام بهره‌وران (اعم از موسسات آموزشی و اجرایی و غیره)

تحقیق حاضر برای سیاست گذاران بازارهای مالی کشور، مدیران بورس اوراق بهادار تهران و مدیران شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار می تواند حائز اهمیت و مفید باشد.

۱۰- جنبه نوآوری و جدید بودن تحقیق در چیست؟ (این قسمت توسط استاد راهنما تکمیل شود)

تحقیق حاضر از لحاظ بررسی رابطه بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام در بورس اوراق بهادار در نوع خود موضوع جدیدی بود و مشابه داخلی ندارد.

این تحقیق از نوع همبستگی است و با توجه به این که داده‌های مورد استفاده در آن واقعی و تاریخی است، می‌توان آن را از نوع پس رویدادی طبقه بندی نمود. تحقیق حاضر به لحاظ هدف، کاربردی می‌باشد و به بررسی رابطه بین مدیریت سود و ریسک کاهش قیمت سهام پرداخته است. در این تحقیق از رگرسیون لجستیک، جهت بررسی روابط بین متغیرها استفاده خواهد شد. در الگوی رگرسیونی تحقیق، متغیر وابسته، وجود یا عدم وجود پدیده سقوط سهام در طول دوره تحقیق می‌باشد. متغیر مستقل تحقیق مدیریت سود شرکت‌های در نمونه مورد بررسی می‌باشد.



### مدل مفهومی تحقیق

برای اندازه‌گیری سنج‌های تحقیق از فرمول‌های زیر استفاده خواهد شد.

### کاهش قیمت سهام

در پژوهش کیم و ژانگ (۲۰۱۰)، برای تشخیص دوره‌هایی که در آن سقوط اتفاق افتاده است از رگرسیون مبتنی بر مدل بازار استفاده شده است. برای مثال، کیم و ژانگ (۲۰۱۰)، مدل رگرسیونی زیر را تخمین می‌زنند که پسماندهای آن بازدهی خاص هر شرکت را نشان می‌دهد.

(۱)

$$R_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 R_{m,t-1} + \beta_2 R_{m,t} + \beta_3 R_{m,t+1} + \beta_4 R_{m,t+2} + \beta_5 R_{m,t+2} + \varepsilon_{i,t}$$

که در آن  $R_i$  معرف بازدهی هفتگی شرکت،  $R_m$  معرفی بازدهی هفتگی بازار،  $\beta$  شاخص ریسک سیستماتیک شرکت  $i$  و  $t$  معرف هفته های سال است.

بازدهی های هفتگی سهم شرکت ها با استفاده از قیمت های سهم در ابتدا و انتهای هر هفته و فرمول  $(p_t - p_{t-1})/p_{t-1}$  و بازدهی هفتگی بازار با استفاده از شاخص کل در ابتدا و انتهای هر هفته و فرمول  $(I_t - I_{t-1})/I_{t-1}$  محاسبه شده اند. ضریب  $\beta$  نیز از فرمول زیر محاسبه می شود:

$$\beta = \frac{COV(R_{it} * R_m)}{Var(R_m)}$$

پسماندهای رابطه (۱)، بازدهی خاص شرکت ها را نسبت به بازار نشان می دهد اما به احتمال زیاد توزیع نزدیک به نرمال را نخواهند داشت. داشتن توزیع نزدیک به نرمال از آن جهت حائز اهمیت است که با داشتن ویژگی های توزیع نرمال (شامل میانگین و انحراف معیار) می توان بیشترین کاهش در بازده سهم را که معرف رخداد سقوط قیمت سهم هستند را به درستی شناسایی کرد، از این رو کیم و ژانگ (۲۰۱۰) توزیع پسماندهای رگرسیونی رابطه بالا را با استفاده از رابطه زیر به توزیع نرمال نزدیک تر می کنند:

$$W_{i,t} = Ln(1 + \varepsilon_{i,t})$$

### مدیریت سود

مدل دیچو، دچو و مک نیکولز (۲۰۰۲) در شناسایی و کشف مدیریت سود نسبت به مدل های دیگر (جونز، تعدیل شده جونز، عملکردی (کوتاری)، کازنیک) از اعتبار و دقت بیشتری برخوردار است. از نظر دچو و دیچو (۲۰۰۲) ارقام باقیمانده برآورد شده از رگرسیون تغییرات در سرمایه در گردش خالص با جریانهای نقدی دوره قبل، دوره جاری و دوره بعد بطور جداگانه برای هر شرکت خطاهای برآورد تمام ارقام تعهدی را نشان می دهد و بعنوان اندازه معکوسی از کیفیت سود بشمار می آید. مدل اندازه گیری آنها نیاز به مفروضاتی درباره ارقام بنیادین حسابداری که مدیریت نشده اند ندارد و ارتباط مستقیمی میان جریانهای نقدی و ارقام تعهدی دوره جاری ایجاد می کند. اما میان خطاهای برآورد دستکاری نشده و مدیریت سود عمده تفاوتی قائل نمی شود. از سوی دیگر در مدل فوق چنین فرض می شود که ارقام تعهدی سرمایه در گردش، وجه نقد دریافتی و پرداختی را صرفاً یک دوره قبل یا دوره بعد به تعویق می اندازد.

(۳)

$$ACC_t = \alpha_0 + \alpha_1 \Delta REV_{it} + \alpha_2 PPE_{it} + \alpha_3 CF_{t-1} + \alpha_4 CF_t + \alpha_5 CF_{t+1} + \varepsilon_t$$

در این الگو:

$ACC_t$  = مجموع ارقام تعهدی در سال  $t$

$\Delta REV$  = درآمد سال  $t$  منهای درآمد سال  $t-1$



PPE = ناخالص دارایی ثابت (اموال، ماشین آلات و تجهیزات) در پایان سال t

$CF_t$  = جریان وجه نقد سال t، t-1 و t+1

$\alpha$  = پارامترهای خاص هر شرکت.

### هموارسازی سود

بر اساس شاخص رفتار هموارسازی سود موسز (Moses) شرکت ها به هموارساز و غیرهموارساز سود تفکیک می شوند.

$$SB = \frac{|PE-EE| - |RE-EE|}{SALES}$$

SB = رفتار هموارسازی

PE = سودهای عملیاتی

EE = سودهای مورد انتظار

RE = سودهای گزارش شده

SALES = فروش ها

با استفاده از این فرمول می توان بین شرکت های هموارساز و غیرهموارساز سود تمایز قائل شد. بدین صورت که SB مثبت نشان دهنده شرکت هموارساز سود و SB منفی نشان دهنده شرکت غیر هموارساز سود می باشد. برای محاسبه سود مورد انتظار، ابتدا نرخ رشد سود گزارش شده شرکت ها محاسبه شده، سپس میانگین نرخ رشد سود شرکت ها در دوره مورد نظر محاسبه شده و سپس سود گزارش شده هر سال بعلاوه درصد بدست آمده برابر می شود با سود مورد انتظار سال آتی.

$$\text{نرخ رشد} = \frac{\text{سود گزارش شده سال جاری} - \text{سود گزارش شده سال آتی}}{\text{سود گزارش شده سال جاری}}$$

سود گزارش شده سال قبل + (میانگین نرخ رشد سود × سود گزارش شده سال قبل) = سود مورد انتظار سال جاری

### اجتناب از شناسایی زیان

به منظور محاسبه شاخص اجتناب از ریسک از مدل پیشنهادی کانمن و تورسکی استفاده شده است. در این مدل که بسته به درجه ریسک‌گریزی و ریسک‌پذیری تابع بصورت مقعر و محدب می‌باشد. فرض می‌شود که تاثیر زیان بر مطلوبیت بیشتر از سود است و در نتیجه در فضای سود- مطلوبیت تقعر تابع در سود مثبت به سمت پایین و در زیان به سمت بالا است که این خود شاخص شدت ریسک‌گریزی می‌باشد.

در این مدل چنانچه فرض شود X نشان دهنده میزان سود یا زیان سهم باشد. تابع پیشنهادی کانمن و تورسکی بصورت زیر خواهد بود.

$$u(X) = \begin{cases} \frac{X^{v_1}}{v_1}, & \text{if } X \geq 0, \\ -\lambda \frac{(-X)^{v_2}}{v_2}, & \text{if } X < 0, \end{cases}$$

به نحوی که  $v_1$ ،  $v_2$  و  $\lambda$  پارامترهای مثبت بوده و به پیشنهاد اغلب محققین از جمله برکلی و کوونبرگ (۲۰۰۰) و بورنز و نیلسون (۲۰۰۰) و آنگ و همکاران (۲۰۰۵) بصورت زیر در نظر گرفته می‌شوند:

$\lambda = 2.25$  و  $v_1 = v_2 = 0.88$

ب- روش گردآوری اطلاعات (میدانی، کتابخانه‌ای و غیره):

برای جمع‌آوری داده‌ها از روش میدانی و نیز داده‌های مربوط به تجزیه و تحلیل داده‌ها از سایت‌های بورس اوراق بهادار و صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار استفاده خواهیم نمود.

پ- ابزار گردآوری اطلاعات (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده، آزمون، فیش، جدول، نمونه‌برداری، تجهیزات آزمایشگاهی و بانک‌های اطلاعاتی و شبکه‌های کامپیوتری و ماهواره‌ای و غیره)

داده‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مورد نظر از طریق نرم افزار ره آورد نوین در بازه زمانی ۶ ساله جمع‌آوری خواهد شد.

جامعه‌ی آماری این پژوهش تمامی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و دوره مورد مطالعه در این پژوهش از سال 1386 تا 1391، به مدت شش سال است. شرکت‌های موجود در جامعه‌ی آماری پس از اعمال معیارهای زیر به عنوان نمونه مورد بررسی انتخاب خواهند شد.

۱. پایان سال مالی آنها اسفند باشد.

۲. ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام شرکت مثبت باشد.

۳. قیمت سهام در انتهای سال مالی بیش از هزار ریال باشد.

۴. هر شرکت دارای حداقل 26 بازده هفتگی در هر سال مالی باشد.

ت- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:

برای آمار استنباطی از رگرسیون چندمتغیره استفاده خواهد شد.

۱۲- جدول زمان‌بندی مراحل انجام دادن تحقیق از زمان تصویب تا دفاع نهایی:

۱۳- فهرست منابع و ماخذ (فارسی و غیرفارسی) مورد استفاده در پایان‌نامه به شرح زیر:

کتاب: نام‌خانوادگی، نام، سال نشر، عنوان کتاب، مترجم، محل انتشار، جلد  
مقاله: نام‌خانوادگی، نام، عنوان مقاله، عنوان نشریه، سال، دوره، شماره، صفحه

۱. آقایی، محمد علی، چالاکی، (۱۳۹۰) « بررسی رابطه بین ویژگیهای حاکمیت شرکتی و مدیریت سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران » نشریه تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ش ۴، دوره ۲، ص ۶۷-۷۰
۲. فخاری، حسین، عیدلی، مجتبی (۱۳۹۱) « بررسی رابطه بین جریان‌های نقدی آزاد و مدیریت سود از طریق فعالیت‌های واقعی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران » فصلنامه بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۹، ش ۴، ص ۶۷-۷۰
۳. فولاد، فرزانه، یعقوب نژاد، احمد، تالانه، عبدالرضا (۱۳۹۱) « بررسی تاثیر محافظه کاری و کاهش خطر سقوط قیمت سهام » فصلنامه بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۶، ش ۳، صص ۶۶-۷۰
۴. مرادی، جوادی، ولی پور، هاشم، قلمی، مرجان (۱۳۹۰) « تاثیر محافظه کاری حسابداری بر کاهش ریسک قیمت سهام » فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، س ۴، ش ۱۱، ص ۳۱۸-۳۲۰
۵. یگانه، یحیی؛ لنگرودی؛ محسن؛ خطیبی؛ محمدرضا (۱۳۹۱) « بررسی رابطه بین نوع حسابرس و مدیریت سود در صنعت بانکداری » مجموعه مقالات بیست و سومین همایش بانکداری اسلامی؛ ص ص ۳۱۸-۳۲۰
۶. جهاننشد، آزیئا، امیری، سعید (۱۳۹۲) « مقایسه متغیرهای حسابداری در شرکت‌های هموارساز و غیرهموارساز سود (MOSES) با استفاده از شاخص رفتار هموارسازی موسز » فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، س ۶، ش ۱۶، ص ۱۶

1. Ball, R. (2009). Market and Political/Regulatory Perspectives on the Recent Accounting Scandals. *Journal of Accounting Research*, (47), 277-323.
2. Bukit, R. & Iskandar, T. (2009). Surplus free cash flow, earnings management and audit committee. *Journal of Economics and Management*, 3(1), 204–223.
3. Chen, J., Hong, H. & Stein, J. (2001). Forecasting crashes: Trading volume, past returns, and conditional skewness in stock prices. *Journal of Financial Economics*, 61, 345-381.
4. Jin, L., Myers, C.S. (2006), "R2 around the world: New theory and new tests", *Journal of Financial Economics*, 79, 257- 292.
5. Hutton, A.P., Marcus, A.J., Tehranian, H. (2009), "Opaque financial reports, R2, and crash risk", *Journal of Financial Economics*, 94, 67-86.
6. Lee j.cohen, Marcia millon, tehrani,hassan(2014)" Bank Earnings Management and Tail Risk during the Financial Crisis"*Journal of Money, Credit and Banking*, Vol. 46, No. 1
7. Strobl, G. (2009). Earnings manipulation and the cost of capital. University of North Carolina at Chapel Hill
8. Soosung Hwan, Steve E. Satchell (2010) " How Loss Averse Are Investors in Financial Markets" Sungkyunkwan University, Seoul, Korea & Cambridge University, UK

۱۴- هزینه‌های تحقیق پایان‌نامه

الف- منابع تامین بودجه پایان‌نامه و میزان هر یک (ریالی، ارزی، تجهیزاتی و غیره)

ب- هزینه‌های پایان‌نامه

ب۱- هزینه‌های پرسنلی (برای مواردی که در حوزه تخصص و مهارت و رشته دانشجو قرار ندارد)

ب۲- هزینه‌های مواد و وسایل (وسایلی که صرفاً از محل اعتبار طرح تحقیق باید خریداری شوند)

ب۳- هزینه‌های متفرقه

